

Marke-tooneel te bestudeeren. Een oogenblik later hief een klankvolle baritonstem 't

„Thatest du's wirklich?
Wähnst du Das?“

aan. Waarschijnlijk studeerde Kniese, Porges, Humperdink, of een ander der talrijke „Solo-Repetitoren” het tweetal dat moeilijk, zoo hoogst gewichtig gedeelte, de geduchte Achillespees van „Tristan und Isolde,” afzonderlijk in. Een andermaal waren 't echo's eener koorrepetitie die door open achterramen naar buiten drongen: de serafiesche klanken van weeke a capella-stemmen, Graal- en Avondmaalmotief-melodiën aanheffend, als geurig luchtig opstijgende en dan in den ether verdwijnende wierookwolkjes Sixtijsche kapel-stemming! Wandelt men in de pauzen achter om het Bühnenfestspielhaus heen, dan kan men aan den Bürgerreuth-kant hoog uit de bovenste, smalle venstertjes blondgelokte, blauwroode kinderen (Graal-„Knappen”) zien leunen, het toeristengewemel onder zich bekijkend; een andermaal weer gepantserde ridders uit Tristan's gevolg of gegoede Nürnbergsche burgers in hun rijke middeleeuwsche prachtcostumen: het eenig kijkje achter de schermen, dat den Festspielbezoeker gegund wordt.

En onverpoosd, hoewel de zon reeds zoetjes aan van haar zenith begint te dalen, spreidt de volle glorie der warme lichttinteling van den wolkenloozen, windstillen zomerdag zich glansrijk over velden en bergen, stad en figuren uit.

IV.

« Süsse Düfte, Nebelhüllen
Senkt die Dämmerung heran. »
(« Faust, » II, 1).

Tusschen zevenen en achten waaien bij tusschenpooze de geluiden van verre stemmen flauw gedempt over. Heel in de verte bewegen zich tusschen het donkergroen der Hohe Warte-boschen kleurvlakjes van toeristen-wandelaars gedurende de laatste entr'acte, die aan de Bürgerreuth de voorkeur boven de met menschenlucht bezwangerde herrie der benauwde, volgeproppte restauraties geven, haast onmerkbaar voort. Aan de zaligheid — bij droog, aangenaam weer — der Bayreuthsche half uur-pauzes tusschen de bedrijven, een der heerlijkste factoren der Festspielhaus-innovaties, behoorde eigenlijk een afzonderlijk hoofdstuk gewijd te worden. Die opwekkende, stemming bevorderende verkwikking der beweging in de heerlijke zomerlucht, na de geweldige aandoeningen van een „Parsifal-,” „Tristan-” of „Meistersinger”-bedrijf!!

Reeds zijn de schaduwen merkbaar langer geworden. Bleek melkachtig, doch eenigszins warm getint, weerkaatst de lucht in de gaandeweg meer en